

безпечення ефективного виробництва і просування продукції на ринки.

Висновки. Таким чином, зазначимо, що при функціонуванні та розвитку ринку продукції скотарства в регіоні, слід звернути увагу на наступні чинники: рівень споживання продукції скотарства впливає на виробництво її в регіоні, а рівень доходів населення впливає на рівень споживання продукції. До основних напрямків вирішення проблеми ефективного функціонування та розвитку ринку продукції скотарства слід віднести: створення інтегрованих структур виробництва молочної та м'ясної продукції, розвиток кооперації як виробничої, так і заготівельної, пошук зовнішніх ринків збуту, розширення великотоварного виробництва. Все це вимагає системного підходу до розв'язання проблеми подальшого розвитку ринку продукції скотарства.

Література:

1. Гримак А.В. Формування ринку продукції м'ясного скотарства / А.В. Гримак // Мясной бизнес. – 2009. – № 1. – С. 74-76.
2. Мазуренко О.В. Тенденції розвитку тваринництва в Україні / О.В. Мазуренко // Економіка АПК– 2011. – №8. – С. 16-21.
3. Сільське господарство області у 2010 році. Статистичний збірник. / За ред. Л.М. Безхлібняка. – Полтава. – 2011. – 270 с.

УДК: 65.012.34:338.24:001.8

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИКОЮ

Шевченко Т.А., здобувач

Полтавська державна аграрна академія

У статті досліджені теоретичні аспекти організаційної структури управління логістикою, визначені основні проблеми взаємодії логістики з виробництвом, маркетингом та фінансуванням, наведена основна відмінність принципів управління “зовнішнього” і “внутрішнього” логістичного центру загального керування товарними потоками (ЛЦЗ), визначено 4-рівневу структуру управління персоналом, розглянуті варіанти організаційної структури управління логістичного центру, наведена відмінність між логістичними ланцюгами та логістичними операціями.

In the articles investigational theoretical aspects of organizational structure of management logistic, the basic problems of co-operation of logistic are certain with a production, marketing and financing, the basic difference of principles of management of “external” and “internal” logistic center of general management commodity streams (LCZ) is resulted, certainly 4-level structure of management a personnel, considered variants of organizational structure of management of logistic center, resulted difference, between logistic chains and logistic operations.

Постановка проблеми. Організаційні логістичні системи (як об'єкти для керування) і їх управлінські структури є силою, яка спонукає до руху логістичні технології, які поширюються в економіці. Найбільш важливими функціями управлінського персоналу керування організаційними структурами є планування з відповідним контролем і забезпечення логістичних технологій.

Відмінна риса функціонування логістичних технологій – це формування постійних або тимчасових, відповідно до життєвого циклу товару, опера-

тивних, організаційних і управлінських структур. Логістика та логістичні технології організаційно можуть існувати у двох різновидах: “зовнішня” (регіональні, місцеві) ЛЦЗ “загального користування” і “внутрішня” (як структура усередині підприємства або організації у вигляді логістичного відділу або ЛЦ транснаціональних корпорацій). На практиці можуть бути й змішані структури, тобто сполучення “зовнішньої” і “внутрішньої” логістики.

У зв’язку з цим, особливу актуальність набувають дослідження теоретичних аспектів організаційної структури управління логістикою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щодо ступеня розробки проблеми та аналізу останніх досліджень і публікацій, то слід зазначити, що проблемам логістики та маркетингу приділяється неабияка увага у вітчизняній і західній економічній літературі. Вони знайшли певне відображення в працях багатьох науковців [1, 2, 3, 4]: А.А. Чеботаєва і Д.А. Чеботаєва, Ю.М. Неруша, С.В. Саркісова, А.Г. Поршнева. Але питання дослідження організаційної структури управління логістикою недостатньо досліджені, тому що постійно зростає необхідність суттєвого скорочення витрат у всіх сферах виробництва та збуту в умовах загострення конкуренції і адаптації до складної і динамічної структури мотивацій і пріоритетів споживачів.

Постановка завдання. Метою даної статті є дослідження теоретичних аспектів організаційної структури управління логістикою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зараз в усьому світі найбільше поширення одержала змішана, багатоукладна економіка, у якій співіснують регульовані ринкові механізми для приватного підприємництва та державне регулювання, яке поєднує податкову систему й адміністративний вплив у базових галузях економіки і у соціальній сфері. Для успішного функціонування економіки в регульованих ринкових відносинах велике значення мають ті галузі знань, які займаються проблемами ринку, а також проблемами руху продукції від виробників до споживачів. До цих галузей знань варто віднести логістику (логістичні технології) і маркетинг.

Логістика – це майстерність, теоретичні знання та практичні навички, а також інтуїтивний підхід до рішення стратегічних завдань і проблем в області просування продукції від постачальника до споживача. Інакше кажучи, логістика – це наука й мистецтво керування матеріалопотоком. Управляти матеріалопотоком – це значить виконувати основні функції менеджменту: планування, організації, мотивації й контролю за його просуванням [2].

Процес просування продукції пов’язаний з різними видами діяльності установ і підприємств. Розглядаються наступні трактування поняття логістики. Так, “Радою з менеджменту логістики” (США) прийняте наступне визначення логістики: “Логістика - це процес планування, організації й контролю за рухом матеріальних потоків, їхнім складуванням і зберіганням; надання відповідної інформації про всі етапи їхнього просування від місця відправлення й до місця призначення з метою забезпечення якісного задоволення запитів клієнтури” [3, с. 12].

Впровадження логістичних технологій пов’язане з необхідністю удосконалення й підвищення ефективності управлінських, а також організацій-

них функцій фізичних процесів переміщення товарів та інформації. В умовах недосконалої структуризації та організації управлінські функції, які визначають склад функціональних завдань, неможливо очікувати будь-якого логістичного ефекту. Формування зазначених функціональних завдань керування є основою формування організаційних структур керування логістикою. Таким чином, керування логістичними технологіями – це функція організованої логістичної системи, яка забезпечує збереження певної структури та підтримку заданого режиму діяльності з метою здійснення ефективного процесу переміщення товарів, коштів та інформації [1].

Особливий вплив на систему логістики роблять політика й тактика маркетингу. Вимоги маркетингу визначають границі, у рамках яких діє система логістики. Тактика маркетингу безпосередньо впливає на витратні показники логістики.

Маркетинг визначає продуктово-асортиментну спеціалізацію виробництва, що, у свою чергу, істотно впливає на систему логістики. Чим більше асортимент продукції, тим складніші проблеми логістики у всіх сферах виробництва, обробки замовлень, контролю запасів, транспорту. Асортимент може розроблятися з урахуванням проблем розподілу продукції. Такий підхід звужує асортимент сировини, матеріалів і комплектуючих виробів, необхідних для виробництва.

Структурно логістика може бути представлена, з одного боку, як юридично самостійний об'єкт управління, який консолідує товарні потоки та послуги для групи підприємств, організацій, що делегують частину своїх повноважень на базі контрактних договірних відносин цієї структури. Організаційно це повинно бути оформлене у вигляді ЛЦЗ, ключовим фактором якого буде централізована “зовнішня” управлінська діяльність стосовно підприємств, які передали йому свої частково або повністю логістичні технології.

З іншого боку, організаційно логістика може функціонально вписуватися у внутрішню структуру управління конкретного підприємства або організації. У цьому випадку логістика розглядається як внутрішня децентралізована система управління. Функціональні завдання такої логістики обмежуються в основному межами даного підприємства або організації. Для вирішення тимчасових завдань руху товарів може існувати й змішана система управління. Будь-яке управління здійснюється, якщо є три складові частини: зовнішнє середовище, сам об'єкт та організаційні структури (адміністративний апарат).

Найменш розробленими в логістиці є управління логістичним персоналом і його організаційні ознаки. На рис. 1 наведена розроблена 4-рівнева класифікація сучасних логістичних технологій по організаційних ознаках управління, яка передбачає, що на першому рівні можуть існувати дві основні системи управління логістикою – “зовнішня” і “внутрішня”, які не є альтернативними й можуть існувати одночасно у вигляді змішаних структур.

Першу, “зовнішню”, централізовану систему управління бажано створювати, коли підприємства та організації з самого початку делегують свої постачальницькі, збутові, транспортні, інформаційні й інші функції управлінських повноважень по руху матеріальних потоків створюваному ЛЦЗ.

1.Різновидності систем управління

2.Види функціонального обслуговування

3.Типи логістичних ланцюгів та каналів

4.Види логістичних операцій (ланцюгів)

Рис. 1. Класифікація логістики по організаційних ознаках управління
Джерело: узагальнено автором на основі [1, с. 61]

Юридично це оформляється у вигляді контрактів або договорів з підприємствами, які обслуговуються. У даному випадку управлінська компетентність персоналу ЛЦЗ строго обмежена повноваженнями. Такі ЛЦЗ (разом з терміналами) можуть створюватися й за рішенням адміністративних, регіональних або місцевих органів. Тому логістика в цьому випадку виконує функції регіонального або місцевого обслуговування.

Другу, “внутрішню”, децентралізовану систему управління створюють на підприємствах й організаціях. Вона являє собою або спеціалізовану структуру однієї функціональної ланки підприємства, або об'єднуючої управлінської ланки. Структурно це можна представити у вигляді відділу, департаменту або незалежної логістичної функції в рамках загальної управлінської структури підприємства або організації. Таким чином, при рішенні питання про варіанти логістичних структур на підприємствах передбачається комплексне вивчення особливостей господарської діяльності підприємств. Ефективність логістичних технологій досягається тоді, коли створювана служба переконливо доводить кожному фахівцеві, виконавцям інших підрозділів доцільність й ефективність функціонування.

На другому рівні (рис. 1) перебувають чотири види обслуговування, які характеризують різні функції “зовнішньої” і “внутрішньої” логістики. Це може бути державна, регіональна або місцева функція “зовнішньої” логістики. На підприємствах, в організаціях логістика по організаційних ознаках може бути незалежною, частково або повністю інтегрованою функцією в їх структурі. До видів функціонального обслуговування логістичних ланцюгів варто віднести транспортно-експедиторську й оперативну діяльність, оскільки транспорт є основним елементом логістичних ланцюгів.

Серед основних експедиторських функцій варто виділити: оформлення документів, вантажно-розвантажувальні й складські операції, страхування вантажу, митне оформлення, платіжно-фінансові послуги, інформаційні послуги. Виходячи з функцій експедиторських і операторських організацій, їх можна назвати “логістичними посередниками” (рис. 2).

На третьому рівні логістика по організаційних ознаках управління ділиться на ланцюги та канали, що характеризують процес фізичного переміщення товару або передачі інформації. Під логістичними ланцюгами розуміється взаємодія двох і більше елементів потоку, що утворюють єдину логістичну технологію руху товарів з відповідним інформаційним і фінансово-економічним забезпеченням. Довжина ланцюга визначається функцією товарних і інформаційних потоків між підприємствами й організаціями.

На четвертому рівні логістичні ланцюги діляться на окремі операції (ланки). Під логістичними операціями (ланками) розуміються складові частини логістичних ланцюгів, що забезпечують їх технологічне функціонування: складування, формування запасів, виробничий процес товаровиробника, збут, перевезення, оформлення документів, інформацію та ін.

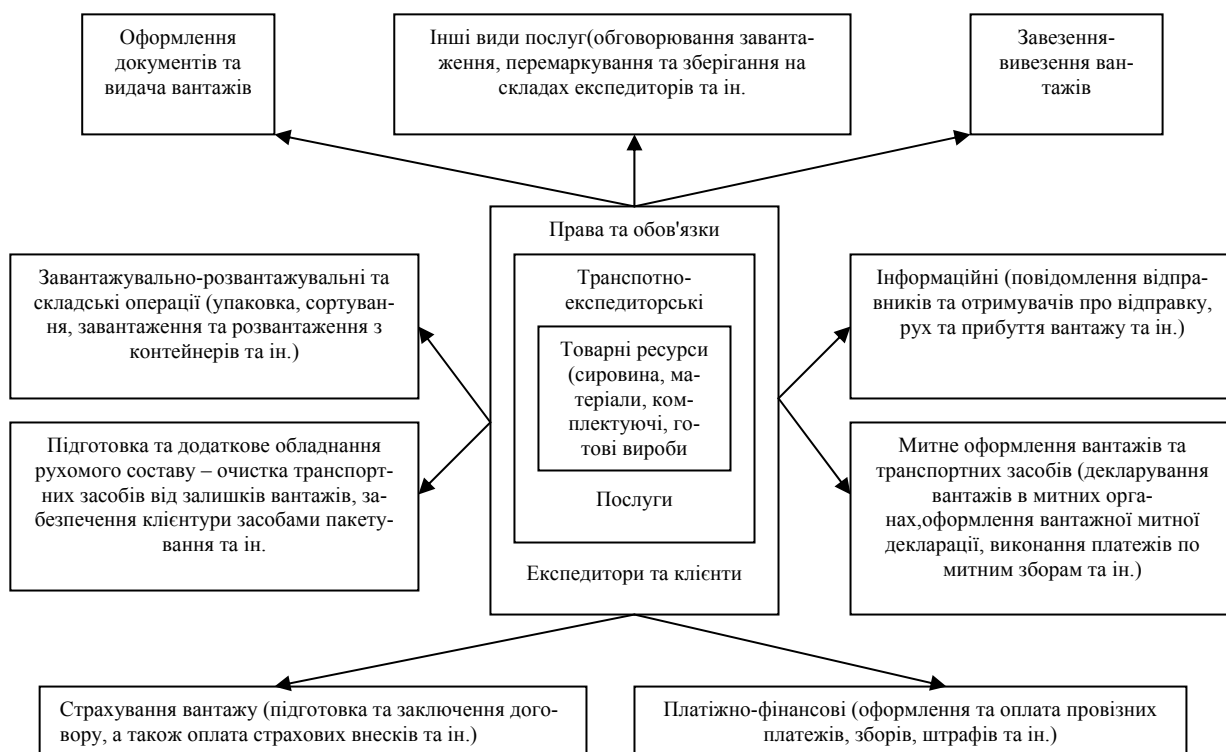

Рис. 2. Складові елементи експедиторських або операторських послуг у логістичних ланцюгах

Джерело: доповнено автором на базі [1, с. 65]

Комбінації різних операцій (ланок) утворюють управлінські ланцюги різної довжини. На практиці рідко розглядаються й оцінюються інтегральні ланцюги управління, а переважають короткі виробничо-транспортно-постачальницькі, транспортно-складські, термінальні, транспортно-збутові, розподільні ланцюги.

Ефективність функціонування інтегрованої логістичної системи значною мірою залежить від сформованої організаційної структури управління. Еволюція організаційних структур логістики показує, що спочатку підприємства та організації традиційно функціонували за вертикальним та лінійним принципом управління, коли логістичні функції виконували різні функціональні служби. Потім з'явилися різні структурні логістичні підрозділи, які спочатку поєднували тільки постачання, складування та транспорт. Пізніше з'явилися логістичні структури, які поєднували крім постачання, складування та транспортного обслуговування ще й технологічний процес товаровиробника, що погоджували процес зовнішнього транспортного обслуговування з технологією виготовлення продукції на промислових підприємствах. Все це дозволяло скорочувати виробничий цикл виготовлення, мінімізуючи складські запаси при підготовці виробництва. Розглянуті проблеми організаційних структур свідчать про те, що для їхнього керування потрібний новий кваліфікований персонал.

Висновки. 1. Основною закономірністю взаємодії логістики з виробництвом та маркетингом є: чим більше асортимент продукції, тим складніші проблеми логістики у всіх сферах виробництва, обробки замовлень, контролю запасів, транспорту.

2. Запропонований поділ організаційно-управлінських структур допоможе систематизувати, а також диференціювати логістичні функції різних рівнів.

Література:

1. „Логистика и маркетинг (Маркетингологистика): [учеб. пособ.] / А.А. Чеботаев, Д.А. Чеботаев. – М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2005. – 247с.
2. Неруш Ю.М. Логистика: [учеб.]. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. – 520 с.
3. Саркисов С.В. Управление логистикой: [учеб. пособ.]. – М., 2004. – 368 с.
4. Управление организацией / Под ред. А.Г. Поршнева и др. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 669с.

УДК 339.1:338.43

ФОРМУВАННЯ РИНКУ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Щаслива Г.П., здобувач

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

В статті розглянуто сутність формування ринку матеріально-технічних ресурсів для сільського господарства. Наголошується на необхідності створення ефективної системи державної підтримки та комплексного підходу до вирішення нагальних проблем розвитку сільського господарства.

The article deals with the essence of market formation material and technical resources for agriculture. There is need for an effective system of state support and an integrated approach to solving the urgent problems of agricultural development.

Постановка проблеми. Розвиток сільського господарства України як пріоритетної галузі національної економіки повинен бути зорієнтованим на забезпечення продовольчої безпеки держави, зростання її експортного потенціалу, а саме: формування багатоукладної аграрної економіки, забезпечення вільного розвитку підприємництва та малого бізнесу, різнобічних ефективних організаційно-правових форм господарювання з максимальним використанням можливостей кооперації та орендних відносин, вдосконалення прав власності на землю та засоби виробництва; забезпечення опосередкованого державного регулювання економіки агропромислового виробництва з економічною свободою підприємств і організацій в умовах ринкових відносин; державна підтримка розвитку агропромислового комплексу на основі освоєння цільових державних програм; забезпечення захисту вітчизняних товаровиробників, формування інфраструктури ринку, входження агропромислового комплексу з конкурентоспроможною продукцією і продовольчими товарами у світове співтовариство; удосконалення ринкових механізмів цінового регулювання, кредитно-фінансової системи та податкової політики, формування інфраструктури ринку, спрямування інвестицій на відновлення та розвиток ресурсного потенціалу сільськогосподарського виробництва і харчової промисловості; прискорення розвитку вітчизняного сільськогосподарського машинобудування та хімічної промисловості для забезпечення агропромис-